

Hoornvlies Patiënten Vereniging

Jaarverslag 2019

Inhoud

Verslag van het bestuur

De Hoornvlies Patiënten Vereniging	7
Ontstaan en activiteiten	
Ontwikkeling ledental	
Contributie en ledenadministratie	
Bestuur en uitvoering	9
Inrichtingsprincipes	
Bestuur van de vereniging	
Bestuursfuncties	
Verenigingsmanager	
Activiteiten in 2019	12
Lotgenotencontact	
Informatievoorziening	
Samenwerking binnen het oogdomein	

Jaarrekening 2019

Verantwoording en samenstelling bestuur	19
Balans	20
Staat van baten en lasten	21
Toelichting	23
Verklaring kascommissie	27

Verslag van het bestuur

De Hoornvlies Patiënten Vereniging

Ontstaan en activiteiten

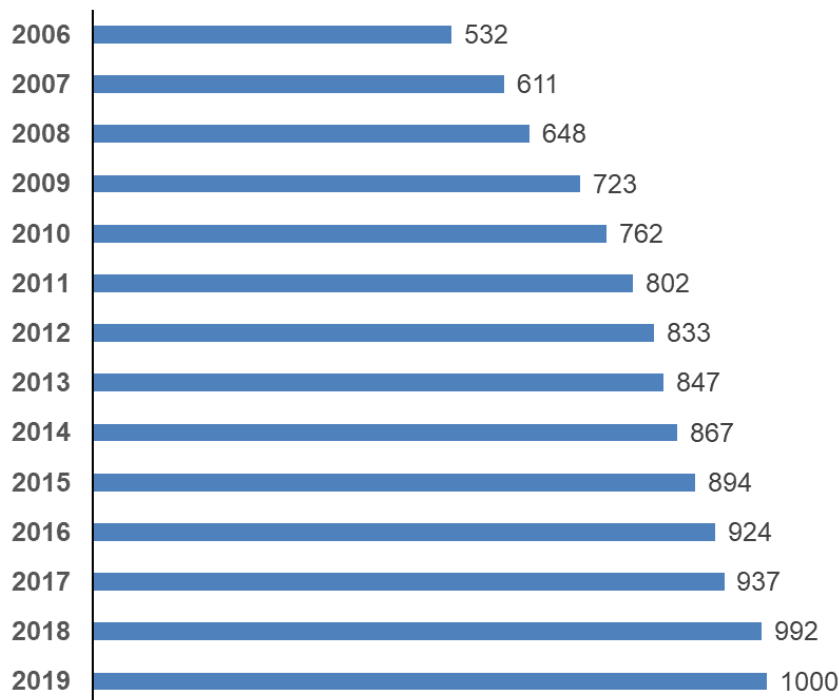
De Hoornvlies Patiënten Vereniging (HPV) is in 2005 opgericht door een aantal betrokken oogartsen (hoornvliesspecialisten) en patiënten (ervaringsdeskundigen). Wij hebben nauwe contacten met oogartsen en andere partijen in de oogzorgketen zoals leveranciers van medische contactlenzen, optometristen en hoornvliesbanken.

De HPV kenmerkt zich als een vereniging voor en door leden met als belangrijkste activiteiten:

- Lotgenotencontact op individueel en regionaal niveau.
- Organisatie van de jaarlijkse Nationale Hoornvliesdag.
- Belangenbehartiging in onze contacten met verzekeraars, politiek en overheid.
- Voorlichting via ons magazine 'Oog voor u' en onze informatieve website.
- Actief op social media via Facebook en Instagram.
- Aanwezig op landelijke bijeenkomsten en beurzen in het Oogdomein.
- Samenwerking met specialisten in de oogzorgketen en donororganisaties.

Ontwikkeling ledental

Ontwikkeling aantal leden

Het aantal leden is gegroeid van 532 eind 2006 (het eerste volle jaar van de vereniging) naar 1.000 ultimo 2019.

Contributie en ledenadministratie

Jaarbijdrage

De contributie is in 2019 ongewijzigd gebleven en bedraagt € 25,- per jaar.

Vriend voor het Leven

Sinds 2013 biedt de HPV de mogelijkheid te kiezen voor het fiscaal vriendelijke “Vriend voor het leven” lidmaatschap. Een Vriend voor het leven betaalt eenmalig € 500. Jaarlijks wordt daarvan € 25,- afgeschreven ten gunste van de contributieontvangst. De HPV is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) dus in principe is het bedrag van € 500,- aftrekbaar als gift. Zie hiervoor ook de site van de belastingdienst: www.belastingdienst.nl.

De persoonsgegevens

In de ledenadministratie worden uitsluitend de gegevens vastgelegd die de leden bij aanmelding zelf verstrekken. Deze gegevens worden opgeslagen in onze administratie en uitsluitend gebruikt door de vereniging om u te kunnen informeren over onze activiteiten. We verstrekken geen persoonsgegevens aan derden en respecteren uw privacy.

Bestuur en uitvoering

Inrichtingsprincipes

De omgeving waarin patiëntenorganisaties zich bewegen is sinds de oprichting van de HPV in 2005 omvangrijker, complexer en veeleisender geworden. Vanuit diverse kanten wordt aangestuurd op intensivering van samenwerking in de keten. Daarnaast heeft het ministerie van VWS aangekondigd dat de financiële ondersteuning vanaf 2023 wordt gerelateerd aan de zichtbare en meetbare impact van de patiëntenorganisatie. Tegen die achtergrond en ontwikkelingen wil de HPV zich blijvend onderscheiden vanuit haar unieke toegevoegde waarde voor haar doelgroep en heeft ze de interne organisatie langs de volgende principes en uitgangspunten ingericht:

- Onderscheid tussen besturen en uitvoeren
- Vrijwilligers in bestuur en commissies blijven onverminderd belangrijk
- Werkzaamheden worden professioneel ingevuld en uitgevoerd

Bestuur van de vereniging

Samenstelling per 31 december 2019

- H. (Hugo) Reumkens, voorzitter
- C.L.A. (Kees) Raateland, penningmeester en waarnemend secretaris
- C.L. (Cara) Antoine, adviseur
- C.C. (Caesar) Sterk, wetenschappelijk adviseur

Gezamenlijke taken en verantwoordelijkheden

- Beleidsvormend, richtinggevend en sturend op de kernactiviteiten
- Tweemaandelijks bestuursvergadering (en tussentijds via telefoon, mail e.d.)
- Opstellen jaarlijks activiteitenplan en daarop sturen
- Aansturen verenigingsmanager

Bestuursfuncties

Naast de gezamenlijke taken en verantwoordelijkheden hebben bestuursleden ook specifieke taken en verantwoordelijkheden. Deze worden hieronder in hoofdlijnen benoemd.

Voorzitter

- Leiden van bestuursvergaderingen en algemene ledenvergadering
- Coördineren en leiding geven aan de activiteiten binnen de vereniging
- Externe vertegenwoordiging op strategisch-bestuurlijk niveau
- Gezicht van het bestuur naar de leden en vrijwilligers van de vereniging

Secretaris

- Organisatie bestuursvergaderingen en Algemene ledenvergadering
- Onderhoud formele verenigingsdocumenten en samenstelling jaarverslag

Penningmeester

- Financiële administratie, betalingsverkeer en ledenadministratie
- Subsidie PGO-VWS

Adviseur

- Strategie vereniging in context van sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen
- Communicatie-strategie van de vereniging

Wetenschappelijk adviseur

- Adviseren bestuur op wetenschappelijk-inhoudelijke zaken
- Adviseren lotgenotencontact op wetenschappelijk-inhoudelijke zaken

Verenigingsmanager

Competenties en aanstelling

Voor de aansturing, uitvoering en invulling van bepaalde zakelijke werkzaamheden van de HPV heeft het bestuur sinds 2018 gekozen voor het inzetten van een verenigingsmanager. Deze functionaris wordt jaarlijks op freelance basis ingehuurd, er wordt dus geen arbeidsovereenkomst aangegaan. Voor het aanstellen van de verenigingsmanager beoordeelt het bestuur competenties, ervaring en persoonlijke betrokkenheid.

Taak- en resultaatgebieden

Individueel lotgenotencontact

- Coördinatie en meewerkend voorman
- Aansturen medewerkers lotgenotencontact
- Opstellen maand- en jaaroverzichten en traceren beleidspunten t.b.v. bestuur

Regionale Hoornvliesavonden

- Organisatie i.s.m. corneaspecialist

Nationale Hoornvliesdag

- Programmering inhoud
- Regie op vorm en organisatie
- Werving sponsors

Magazine Oog voor u

- Contentmanager
- Eindredacteur - aansturen redactieteam
- Aansturen vormgever, drukker en verzender

Website HPV

- Contentmanager
- Opstellen en plaatsen van berichten

Social Media (Facebook en Instagram)

- Regie op inzet sociale media in combinatie met website en magazine
- Beheer van HPV accounts op Facebook en Instagram
- Opstellen en plaatsen van berichten op Facebook en Instagram
- Monitoren gebruik en reacties
- Kwartaalrapportage (kwalitatief / kwantitatief) bestuur

Intern Netwerken

- Inventariseren en mobiliseren van HPV- leden met potentie, waaronder jaarlijkse bijeenkomst HPV vrijwilligers

Extern Netwerken

- Primaire focus op de hoornvliesklinieken
- Overige spelers in de keten, bijvoorbeeld NTS, ETB Bislife en dergelijke

Back Office - regie

- Liaisonfunctie
- Monitoren kwaliteit

Activiteiten in 2019

Lotgenotencontact

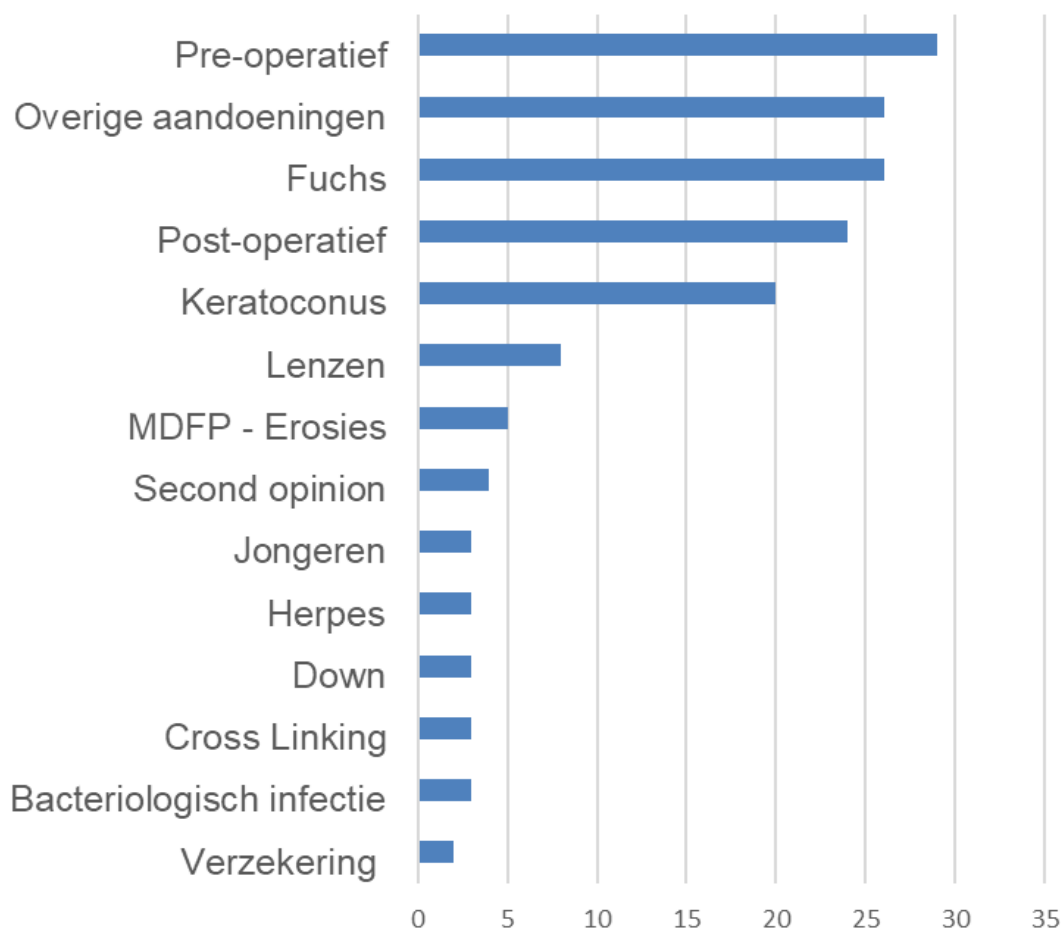
Algemeen

De vormen van lotgenotencontact (individueel, regionale bijeenkomsten en landelijke hoornvliesdag) zijn in zekere zin de standaard voor de meeste patiëntenverenigingen. Het onderscheid zit in de uitvoering waarbij tal van betrokken mensen uit het Hoornvliesdaam inhoudelijke invulling geven aan het lotgenotencontact. Dat zijn ervaringsdeskundigen, wetenschappelijke adviseurs en verzekeringsdeskundigen.

Individueel lotgenotencontact

In 2019 hebben we met ons netwerk van deskundigen in totaal 159 mensen kunnen helpen met hun individuele vragen. Onderstaande grafiek toont de variatie in type vragen. Overigens merken we dat veel vragen die normaliter via het lotgenotencontact binnenkomen door onze informatievoorziening (Magazine, Social Media en website) op voorhand worden beantwoord. Zie verder Informatievoorziening.

Individueel lotgenotencontact 2019

Regionale bijeenkomsten

Op 12 december organiseerde het corneateam van het UMCU en de HPV een middag voor mensen die op de nominatie staan een hoornvliesoperatie te ondergaan of een transplantatie achter de rug hebben. Ook hun partners en begeleiders waren uitgenodigd. Deze middag in het UMCU is voor de 3e keer georganiseerd. Dr. Robert Wisse en drs. Chantal van Luijk willen hiermee hun patiënten tegemoetkomen, omdat er een duidelijke behoefte aan kennisdeling is. De onderwerpen die de revue passeerden, waren: verschillende operatietechnieken met toelichting wanneer wel en niet, leefregels en zorg na een hoornvliesoperatie en het onderscheid tussen getypeerde en niet-getypeerde hoornvlies. Na de presentaties was er voldoende tijd ingeruimd voor onderlinge gesprekken en met de artsen.

Op 21 december organiseerde de HPV in samenwerking met dr. Michel Zaal (OMC Zaandam) een regionale hoornvliesmiddag in de kliniek. Zaal en zijn team namen de aanwezigen mee in enkele boeiende presentaties over operatietechnieken en komende ontwikkelingen. Daarnaast werd de tijd genomen voor het beantwoorden van inhoudelijke vragen. Tevens werd er een rondleiding verzorgd voor patiënten en begeleiders en een toelichting gegeven over de wijze van werken binnen de kliniek.

Nationale Hoornvliesdag

Op 6 april 2019 organiseerde de HPV de 14e Nationale Hoornvliesdag. Het ochtendprogramma bestond uit de uitreiking van de 1^e Hennie Völker-Dieben Award aan mevrouw Pia Dijkstra, Tweede Kamerlid van D66 en een lezing van dr. Robert P.L. Wisse, cornea- en cataractchirurg, UMC Utrecht.

De Hennie Völker-Dieben Award (HVD Award) is op initiatief van het bestuur van de Hoornvlies Patiënten Vereniging in het leven geroepen en kan worden toegekend aan een persoon of organisatie die een bijzondere bijdrage levert aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van hoornvliespatiënten. De juryleden zijn Esther-Simone Visser (Visser Contactlenzen), Edith Mulder (directeur Oogfonds), Frank Smolders (oogheekundig fotograaf), Rudy Nuijts (oogarts/corneaspecialist) en Cara Antoine (HPV). De eerste HVD Award is uitgereikt aan Pia Dijkstra om haar niet aflatende inzet de donorwet een feit te laten worden. De integrale tekst van het juryrapport vindt u op de site www.oogvooru.nl. Na overhandiging van de award heeft mevrouw Dijkstra een inspirerende presentatie gehouden over haar drijfveren en motivatie.

Dr. Robert Wisse heeft zijn presentatie gehouden over de technologische innovaties in de oogheelkunde: van hightech imaging tot oogtesten online. De huidige wereld bevindt zich in een digitale transitie: Financiële sector (adyen.com); Retail (bol.com); Reizen (booking.com); Deelmaatschappij (airbnb.com); Eten (takeaway.com); Transportsector (uber.com). De zorg zal ook geraakt worden. Een voorbeeld die Robert Wisse aanhaalde betrof het Mercy Virtual, St. Louis, USA, opgericht in 2015. Het heeft 700 dokters & verpleegkundigen, 0 bedden, 0 patiënten. Zie <http://www.mercyvirtual.net/worlds-first-virtual-care-center/>

Daarnaast heeft hij nieuwe ontwikkelingen benoemd op het gebied van behandel- en operatietechnieken bij hoornvliesaanandoeningen waarbij de patiënt nog meer gebaat is en tevens voor zorgt dat er sprake is van kostenreductie.

Voor het middagprogramma was er een aanbod van tien verschillende workshops, verdeeld over twee rondes. De workshops waren een mix tussen technische en praktische onderwerpen. Ook dit jaar was de marktplaats. Gedurende de middag was het op deze marktplaats mogelijk om bij verschillende stands langs te gaan waar sponsors hun producten presenteerden. Zeer populair was de mogelijkheid om een strooilightmeting uit te laten voeren. Op de marktplaats was er ook weer ruim gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan, na te praten over de workshops en nog veel meer.

Deze dag werd met een cijfer 8,5 (gemiddeld) gewaardeerd. De fantastische score werd bevestigd door de enthousiaste reacties op de dag zelf.

Informatievoorziening

Magazine oog voor U

Het magazine 'Oog voor U' is in het jaar 2019 driemaal verschenen: maart met onder andere het thema Zeldzame hoornvliesaanandoeningen en inspirerende ervaringsverhalen, juli, met het thema Donatie, donoren en nabestaanden, een interview met Agnes Kant van het bewerkingscentrum Lareb en november met diverse onderwerpen waaronder ervaringsverhalen van mensen die bijna al 50 jaar een donorhoornvlies hebben. Voor alle editie gelden dat er diverse corneaspecialisten zijn geportretteerd: Mei Lie Tang, Marjolein Bartels, Thijs Vaessen, Cathrien Eggink en Myrte Breukink.

Met de keuze en wijze van verdieping van de inhoudelijke onderwerpen van het magazine streven we naar een magazine dat ook als naslagwerk kan dienen en een langere 'actualiteitswaarde' heeft.

Website en Social media

In 2019 is het gebruik van social media door de HPV verder geïntensiveerd. Facebook is een perfecte platform om de actualiteit te duiden en nieuwe informatie te posten. De reacties en likes zijn zonder uitzondering positief. Met onze berichtgevingen op Facebook heeft ook een onderliggende doel: bewustwording en 'professionaliseren' van de hoornvlies patiënt, partners, begeleiders en geïnteresseerden. De volgers van de HPV FB pagina stijgen gestaag. Waar drie jaar geleden 200 volgers waren, is het aantal nu 670. Wij posten gemiddeld 1 keer per week een informatieve en onderscheidende berichten. Deze zijn van medisch/wetenschappelijk - en sociaal/maatschappelijk aard. Met deze berichtgevingen proberen we te anticiperen op vragen die kunnen leven bij mensen die een hoornvliesaanandoening hebben of pas mee worden geconfronteerd of partners en of begeleiders. We merken ook dat veel professionals uit het werkveld (oogartsen, optometristen en opticiens ons volgen).

De HPV steunt en werkt samen met de andere FB groepen waar mensen met een hoornvliesandoening lid van zijn. Ook daar proberen we in samenwerking met de moderators de juiste informatie te verstrekken.

Instagram wordt ook door de HPV gebruikt als communicatiekanaal. De berichten die we daar plaatsen zijn van een iets ander orde, meer gericht op beeld. Vanuit de 'best practice' wordt aan dit platform invulling gegeven. Inmiddels is een basis gelegd om LinkedIn te intensiveren.

Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen het fundament van onze vereniging. Vanuit de aard van hun werk voor de HPV werken zij doorgaans in specifieke verbanden samen voor bijvoorbeeld het magazine, het lotgenotencontact of de nationale hoornvliesdag. Het redactieteam is op volle sterkte en de coördinatoren Lotgenotencontact hebben een hoge mate van zelfwerkzaamheid. Onze database met ervaringsdeskundigheid hebben we kunnen uitbreiden, waardoor we indien nodig veel verzoeken kunnen inwilligen om met een gesprek te hebben met een lotgenoot.

Samenwerking binnen het oogdomein

In algemene zin kan het standpunt van de HPV als volgt worden samengevat: 'Daar waar het kan én het toegevoegde waarde heeft voor de doelstelling van de HPV, zoeken we de samenwerking met partijen binnen en buiten het oogdomein.

De organisatie van het jaarlijkse Oogcongres en de brede werking van de Ooglijn zijn concrete voorbeelden van samenwerking binnen het oogdomein.

Weefseldonatie en de (1e lijn) rol van de huisartsen.

Momenteel staat de 1e lijn donatie door huisartsen op een lager pitje. Dat komt omdat alles nu gericht is op de actieve donorregistratie per 1 juli 2020. Maar nog belangrijker: het loslaten van de scepsis heeft de aanwas van donorhoornvliezen vergroot. Dit in combinatie met de (druk op de) operatiecapaciteit is weefseldonatie vanuit de 1e lijn geparkeerd. Vanuit de HPV blijven we wel alert, waaronder een publicatie in het magazine Oog voor U.

Nederlandse Transplantatie Stichting

Met de NTS hebben we een langdurig en warm contact. We monitoren de cijfers over wachtlijsten, hoornvliestransplantaties en aanbod donoren, en we publiceren daarover in ons magazine. We hebben inhoudelijk contact over onderwerpen in relatie tot donatie. Een van de thema's daarbinnen betreft "Donatie door mensen met een migratie achtergrond". Deze groep is verhoudingsgewijs ondervertegenwoordigd in de donatiestatistieken. In samenwerking met de NTS gaan we hierover publiceren in het magazine Oog voor U.

Utrecht, 16 juni 2020

Jaarrekening 2019

Verantwoording en samenstelling bestuur

Het bestuur van de Hoornvlies Patienten Vereniging heeft in de vergadering van 16 juni 2020 de jaarrekening over het boekjaar 2019 vastgesteld. De kerncijfers van de balans en de staat van baten en lasten zijn als volgt:

Telling balans	:	€ 20.102
Stand eigen vermogen per 31 december 2019	:	€ 18.812
Resultaat boekjaar 2019 (winst)	:	€ 167

Het bestuur van de Hoornvlies Patienten Vereniging:

- H. (Hugo) Reumkens, voorzitter
- C.L.A. (Kees) Raateland, penningmeester en waarnemend secretaris
- C.L. (Cara) Antoine, adviseur
- C.C. (Caesar) Sterk, wetenschappelijk adviseur

Balans

Stand per 31 december	2019	2018	2017
Activa			
Debiteuren	800	4.970	2.500
ING betaalrekening	12.173	15.308	5.867
ING spaarrekening	7.129	9.623	9.602
Totaal activa	20.102	29.901	17.969
Passiva			
Eigen vermogen - cumulatief resultaat	13.737	13.571	5.619
Eigen vermogen - reserve MAC	2.950	2.950	2.950
Eigen vermogen - Vriend voor het leven	2.125	2.275	2.425
Totaal Eigen vermogen	18.812	18.796	10.994
Te betalen kosten	-	7.880	6.625
Overlopende passiva	1.000	2.925	-
Vooruitontvangen bedragen	290	300	350
Totaal passiva	20.102	29.901	17.969

Staat van baten en lasten

Baten	Werkelijkheid			Begroting	
	2019	2018	2017	2020	2019
Contributies leden	24.080	23.995	23.903	23.500	23.500
Subsidie fonds PGO	43.344	45.000	45.000	45.000	45.000
Sponsors Nationale Hoornvliesdag	5.500	8.550	7.850	5.000	5.000
Giften en nalatenschappen	1.646	6.275	1.505	-	-
Advertenties magazine Oog voor U	1.875	2.250	2.500	2.500	1.650
Overige baten	46	121	357	-	-
Totaal baten	76.491	86.191	81.115	76.000	75.150

Lasten	Werkelijkheid			Begroting	
	2019	2018	2017	2020	2019
<u>Lotgenotencontact</u>					
Direct - per telefoon of e-mail	4.498	2.856	4.094	3.154	3.504
Nationale Hoornvliesdag	22.902	20.783	16.866	28.110	23.460
Regionetwerken	5.129	4.371	4.163	2.702	6.402
	32.529	28.010	25.123	33.966	33.366
<u>Informatievoorziening</u>					
Magazine Oog voor U	21.743	28.533	19.301	20.710	20.452
Website en Social media	8.130	5.252	4.856	6.558	6.608
PR materiaal	872	-	978	1.250	2.500
	30.745	33.784	25.135	28.518	29.560
<u>Belangenvertegenwoordiging</u>					
Lidmaatschappen	192	192	192	200	200
HVD award	1.523				
Lobbywerk	4.296	2.463	3.501	3.154	3.704
	6.011	2.655	3.693	3.354	3.904
<u>Overige kosten</u>					
Professionalisering	-	2.925	14.701	-	-
Instandhoudingskosten	7.039	10.865	12.917	9.652	8.152
	7.039	13.790	27.618	9.652	8.152
Totaal lasten	76.324	78.239	81.569	75.490	74.982
Samenvatting					
Totaal baten	76.491	86.191	81.115	76.000	75.150
Totaal lasten	76.324	78.239	81.569	75.490	74.982
Resultaat	167	7.952	(454)	510	168

Toelichting algemeen

Doel van de vereniging

Het doel van de Hoornvlies Patiënten Vereniging is het bevorderen van het welzijn en behartigen van de belangen van mensen die lijden aan aandoeningen van het hoornvlies.

Weergave bedragen

Alle bedragen in dit verslag worden in euro's weergegeven.

Controle kascommissie

Conform artikel 14 van de statuten zijn de jaarstukken en de onderliggende boeken en bescheiden ter beoordeling voorgelegd aan de kascommissie. De door de kascommissie opgemaakte verklaring is opgenomen in dit verslag.

Toelichting op de balans

Debiteuren

Het debiteurensaldo ultimo 2019 ad € 800 bestaat uit nog te ontvangen contributies over 2019.

ING betaalrekening

Het bedrag op de balans komt overeen met de saldoverklaring van de ING per einde jaar.

ING spaarrekening

Het bedrag op de balans komt overeen met de saldoverklaring van de ING per einde jaar.

Eigen vermogen – cumulatief resultaat

Het bedrag op de balans per 31 december 2019 is het cumulatieve resultaat sinds de oprichting van de vereniging.

Eigen vermogen – reserve MAC

De reserve MAC (Medische Advies Commissie) is bedoeld voor het ondersteunen van personen bij de afronding van hun promotieonderzoek op het gebied van het hoornvlies. In 2019 zijn in dat kader geen uitgaven gedaan.

Eigen vermogen – Vriend voor het leven

Het fonds 'Vriend voor het leven' bestaat uit zes leden. Vriend voor het leven word je

door een eenmalige storting van € 500. Jaarlijks wordt per lid € 25 aan het fonds onttrokken en verantwoord als ontvangen contributie.

Te betalen kosten

Er waren ultimo 2019 geen te betalen kosten.

Overlopende passiva

Het bedrag ultimo 2019 betreft een reservering voor de bekostiging van in december uitgevoerde werkzaamheden aan de website. De werkzaamheden maken deel uit van een revisie die in het vierde kwartaal 2019 is gestart en doorloopt in 2020.

Vooruit ontvangen bedragen

Het bedrag bij vooruit ontvangen bedragen bestaat uit contributies van nieuwe leden, ontvangen na 1 november 2019 en vooruitbetaalde contributies door bestaande leden,

Toelichting op de staat van baten en lasten

Algemeen

De kosten van de ondersteunende diensten zoals bijvoorbeeld de kosten van het secretariaat en bestuurskosten worden in de jaarrekening toegerekend aan de kernactiviteiten van de vereniging.

Werkelijkheid 2019 versus begroting 2019

De inkomsten en uitgaven van de vereniging liggen op totaalniveau in lijn met de begroting. De inkomsten zijn € 1.341 (2%) hoger dan begroot, de kosten zijn € 1.342 (2%) hoger dan begroot. Per saldo is het werkelijke resultaat (€ 167 winst) vrijwel gelijk aan het begrote resultaat (€ 168 winst).

Contributies leden

De licht stijgende lijn ten opzichte van voorgaande jaren reflecteert de ontwikkeling van het aantal leden van de vereniging.

Subsidie fonds PGO

In 2019 heeft de vereniging met betrekking tot de subsidiabele activiteiten in 2019 € 45.000 subsidie ontvangen uit het fonds PGO van het Ministerie van VWS. Daarnaast heeft de vereniging op basis van de afrekening over 2018 € 1.656 aan het Ministerie terugbetaald. Deze restitutie is gebaseerd op het gegeven dat de opbrengsten (subsidie en eigen bijdragen) € 1.656 hoger lagen dan de subsidiabele uitgaven.

Lotgenotencontact

Het lotgenotencontact is een belangrijke pijler van de vereniging. In het jaarverslag zijn de activiteiten beschreven. In financieel opzicht is de Nationale Hoornvliesdag de grootste kostenpost. In die kosten werd de vereniging ook in 2019 voor een aanzienlijk deel tegemoet gekomen met bijdragen van de volgende sponsors:

Sponsors Nationale Hoornvliesdag	2019	2018	2017
Hoornvlies Stichting Nederland	-	3.500	3.500
Oogfonds	550	550	550
Oculenti BV	750	750	1.250
ETB-BISLIFE	750	750	750
Visser contactlenzen	750	750	750
Thea Pharma	750	750	300
NIOS	1000	750	-
Chiesie Pharmaceuticals	550	-	-
Tramedico	400	-	-
Ursapharm Benelux	-	750	750
Totaal	5.500	8.550	7.850

Informatievoorziening

In financieel opzicht is ons magazine 'Oog voor U' de belangrijkste kostenpost in de categorie 'Informatievoorziening'. In die kosten werd de vereniging voor een deel tegemoet gekomen dankzij advertentieopbrengsten. In 2019 is het magazine driemaal verschenen.

Belangenvertegenwoordiging

De kosten van belangenvertegenwoordiging hebben grotendeels betrekking op lobbywerk met andere organisaties in het oogdomein en de weefselketen.

De post 'HVD award' betreft de kosten van het kunstobject dat hoort bij de toekenning van de tweejaarlijkse Hennie Völker-Dieben Award. Tijdens de 14e Nationale Hoornvliesdag op 6 april 2019 heeft Pia Dijkstra de award in ontvangst genomen.

Overige kosten

De post 'instandhoudingskosten' heeft betrekking op algemene kosten van kantoor en bestuur die niet zijn toegerekend aan de kernactiviteiten van de vereniging.

Begroting 2020

De begroting 2020 is een integraal onderdeel van het jaarplan 2020 van de vereniging. Voor 2020 heeft het Ministerie van VWS een instellingssubsidie toegezegd van € 45.000.

Impact coronacrisis op activiteiten en begroting 2020

Omdat bepaalde activiteiten (met name Nationale Hoornvliesdag en regionale bijeenkomsten) vanwege de coronacrisis in 2020 niet doorgaan, zullen de werkelijke kosten over 2020 afwijken van de begroting. In hoeverre dit impact heeft op de toegezegde subsidie is ten tijde van het opmaken van dit jaarverslag nog onderwerp van studie bij het ministerie van VWS. Dat betekent dat de vrijkomende gelden als gevolg van bijvoorbeeld de afgelasting van de Nationale Hoornvliesdag 2020 vooralsnog niet aan andere activiteiten zal worden besteed.

Verklaring kascommissie

De kascommissie heeft in haar bijeenkomst op xx-xxx 2020 vastgesteld dat volgens onderstaande specificatie de geldmiddelen per 31 december 2019 aanwezig zijn. De jaarstukken geven een getrouw beeld van de huidige situatie bij de vereniging.

Wij adviseren u, de leden om de jaarstukken goed te keuren en de penningmeester decharge te verlenen voor het gevoerde beleid.

Specificatie aanwezige geldmiddelen per 31 december 2019			
Bank	Soort rekening	IBAN	Bedrag
ING	Zakelijke rekening	NL50 INGB 0000 9445 79	12.173,32
ING	Vermogen spaarrekening	NL50 INGB 0000 9445 79	7.128,92
Totaal			19.302,24

Namens de kascommissie

Datum, xx-xxx 2020

De heer S.J.C. van Dam :

De heer P.J. van de Peppel :